

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Farkas Lilla ügyvéd által képviselt felperesnek a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala - mint az Észak-magyarországi Regionális Államigazgatási Hivatal jogutóda - alperes ellen óvodáztatási támogatás ügyében hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. október 27. napján kelt 12.K.22.525/2009/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Legfelsőbb Bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 12.K.22.525/2009/6. számú ítéletét, valamint az alperes B-GYA/3737-2/2009. és B-GYA/3737-3/2009. számú határozatait - az elsőfokú határozatokra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (azaz ötvenezer) forint elsőfokú, és 30.000 (azaz harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 33.000 (azaz harmincháromezer) forint kereseti, és 36.000 (azaz harminchatezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperesnek és házastársának 2006. január 19-én született meg L.E. és L.P. nevű gyermeke. A felperes kérelmére Község Jegyzője a felperes óvodáztatási támogatásra való jogosultságát elismerte és részére a támogatást kiutalta.

Község Jegyzője megismételt eljárás keretében 2009. július 14. napján kelt 960-5/2009. számú határozatában kk. L.E., 960-6/2009. számú határozatában kk. L.P. óvodáztatási támogatásra való jogosultságát megszüntette, miután megállapította, hogy a felperes házastársa részt vett a "Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért" című programban és "gyümölcstermesztő, Selyeb" elnevezésű és B8TA013 kódszámú képzésben részesült, és a gyermekek három éves kora előtt - 2008. december 15-én - a D.M. Szakképző Iskola mellett működő szakmai vizsgabizottságnál sikeres vizsgát tett. Az illetékes jegyző

álláspontja szerint a képzés folytán az óvodáztatási támogatás azon törvényi feltétele már nem teljesül, hogy a törvényes képviselő legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen a gyermek(ek) hároméves koráig.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperesi jogelőd a 2009. augusztus 13. napján kelt B-GYA/3737-2/2009. és a B-GYA/3737-3/2009. számú határozataiban az elsőfokú határozatokat helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperesi határozatok - elsőfokú határozatokra is kiterjedő - hatályon kívül helyezését kérte állítva, hogy házastársa iskolarendszeren kívüli oktatásban való részvétele - tanulói jogviszony hiányában - az iskolai végzettségen nem változtat, így továbbra is fennáll óvodáztatási támogatásra való jogosultsága.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvtv.) 20/C.§ (1) és (2) bekezdése alapján rámutatott arra, hogy a támogatási feltételek szempontjából kizárólag annak van jelentősége, hogy a felperes házastársa - a gyermekek törvényes képviselője - már nem csak az általános iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen, hanem szakképesítést is szerzett a gyermekek három éves korának betöltése előtt, így a gyermekek már nem tekinthetők halmozottan hátrányos helyzetűnek, ezért utánuk az óvodáztatási támogatás már nem jár.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelme szerinti döntés meghozatalát kérte. Állította, hogy az elsőfokú bíróság a Gyvtv. 20/C.§ (2) bekezdésében foglaltakat helytelenül értelmezve állapította meg az alperesi határozatok törvényességét, holott az iskolarendszeren kívüli szakképzés nem változtat a legmagasabb iskolai végzettségen, ezért az óvodáztatási támogatás szempontjából az igénylési feltételeket teljesíti.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte állítva, hogy az elsőfokú bíróság a hivatkozott jogszabályt helyesen értelmezte és megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy a határozatok törvényesek, tekintettel arra, hogy az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott gyümölcstermesztői szakképesítést szerző felperesi házastárs a hivatkozott jogszabályi feltételeket már nem teljesíti, ezért a felperes a gyermekek után az óvodáztatási támogatásra nem jogosult.

Az alperes személyében a felülvizsgálati eljárás során jogszabályon alapuló jogutódlás következett be, melyet a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.II.37.111/2010/8. számú végzésében állapított meg.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 275.§ (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Az elsőfokú bíróság a Gyvtv. 20/C.§ (2) bekezdésében foglalt rendelkezést tévesen értelmezte, ez okból a helyesen megállapított tényekből téves következtetéseket vont le, mely okból a jogerős ítélet jogszabálysértő az alábbiak szerint.

A Gyvtv. 20/C.§ (1) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll pénzbeli támogatást (óvodáztatási támogatást) folyósít, melynek feltétele az is e jogszabályhely (2) bekezdése alapján, hogy a gyermek törvényes felügyeletét ellátó szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

Óvodáztatási támogatás a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek(ek) után jár. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (Kt.) 121. § 14. pontja alapján halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Az óvodáztatási támogatás igényléséhez szükséges önkéntes nyilatkozat megtételére szolgáló nyomtatványt a Kt. végrehajtásáról szóló 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet (Vhr.) 7. számú melléklete tartalmazza. E nyilatkozat megtételekor az igénylőnek, illetve a gyermek törvényes képviselőjét ellátó személynek nyilatkoznia kell arról is, hogy mi a legmagasabb iskolai végzettsége.

Az általános iskola nyolc osztályának elvégzése alapfokú iskolai végzettséget jelent. Ennek megfelelően, amikor a halmozottan hátrányos helyzet megállapításánál, illetve ehhez igazodóan az óvodáztatási támogatásra való jogosultságnál azt kell vizsgálni, hogy az igénylő, illetve a gyermek(ek) törvényes képviselőjét ellátó személy elvégezte-e az általános iskola nyolc osztályát, azaz alapfokú végzettséggel rendelkezik vagy sem, akkor kizárólag az iskolarendszeren belül folytatott tanulmányoknak, az ott sikeresen elvégzett osztályok számának lehet jelentősége, és nem lehet releváns az iskolarendszeren kívül folytatott tanulmány, az ily módon megszerzett képesítés, mivel az az alapfokú iskolai végzettségen nem változtat. Miután a felperes házastársa - a megszerzett gyümölcstermesztői képesítés - ellenére jelenleg is csak alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, ezért a felperes a Gyvtv. 20/C.§ (2) bekezdésébe foglalt feltételnek változatlanul megfelel, a jogosultság jogszabályi feltétel hiánya miatt a támogatás megszüntetése törvénytértő.

Az ügyben ugyan nem releváns de tény, hogy a perbeli időszakot követően - 2009. október 31-én - hatályba lépett, a 229/2009.(X.16.) Korm. rendelet 11.§-ával a Vhr. 7. számú mellékletét érintő rendelkezések egyértelművé tették azt a helyes jogértelmezés mellett korábban sem vitatható körülményt, hogy az iskolarendszeren kívül szerzett szakképesítést az iskolai végzettségre vonatkozó nyilatkozat megtételénél nem kell figyelembe venni.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okokból törvénytértő, ezért a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és a Pp. 339.§ (1) bekezdésében foglalt feltétel fennálltára figyelemmel az alperes határozatait - az elsőfokú határozatokra is kiterjedő hatállyal - hatályon kívül helyezte, megszüntetve ezzel a törvénytértő állapotot.

Az alperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperesnek az ügyvédi képviseléssel felmerülő elsőfokú és felülvizsgálati eljárási költségeket.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán a két alperesi határozat bírósági felülvizsgálata miatt kétszeresen felmerült és az 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (3) bekezdése szerinti összegű kereseti és az 50.§ (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati illetéket az állam viseli a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján.

Budapest, 2010. december 8.

*Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Kincső sk. előadó bíró, Dr. Kalas Tibor sk. bíró*

Dr. Tóth